

ÜGYFÉLTÁJÉKOZTATÓ

Áttekintés

- A) Információk a Partner Bankról
- B) Ügyfelek besorolása
- C) Érdekelletét kezelés (Érdekelletétek kezelésére vonatkozó politika)
- D) A Partner Bank alapelvei a megrendelések végrehajtásáról (végrehajtási politika)
- E) Az értékpapír-ügyletek esélyei és kockázatai

A) INFORMÁCIÓK A PARTNER BANKRÓL

PARTNER BANK Aktiengesellschaft
A-4020 Linz, Goethestraße 1a
Telefon: +43.732.69 65-0; Fax: +43.732.66 67 67;
www.partnerbank.at; info@partnerbank.at;
Cégbírósági bejegyzés: Landes- und Handelsgericht Linz,

Céggjegyzék száma 90966z;
UID-Nr: ATU 37836507
Partner Bank AG tulajdonosa: Alapítvány a szociális és gazdasági fejlődésért Vadus/Lichtenstein

Kapcsolattartás a bankkal

A Bank ügyfélkapcsolataiban a magyar nyelvet használja. Az ügyfelek általános rendelkezésére áll az üzleti órák alatt a személyes beszélgetés mellett a banki kapcsolatfelvétel telefonon, levélben, faxon vagy emailben. Jogi jelentőségű levelezéseket a Bank és ügyfelei között (ügyfélmegbízások stb) – ellenkező megállapodás hiányában – mindenképpen írásban (levélben vagy faxon, azonban sohasem e-mailen) bonyolítanak le.

A Bank és az ügyfelek közötti elektronikus kommunikáció (pl. e-mailen vagy interneten keresztül), amelyek pénzügyi eszközökkel kapcsolatos ügyletekhez vezetnek, rögzítésre, ill. archiválásra kerülnek. Ezen nyilvántartások másolatai az ügyfél kérésére rendelkezésre állnak.

Koncesszió

A Bank részére az osztrák PSZÁF (Finanzmarktaufsicht / FMA), Otto-Wagner-Platz 5, 1090 Wien, koncessziót adott banki szolgáltatások nyújtására, amely egyben feljogosítja a bankot az ügyfelek részére befektetési és értékpapírügyletek lebonyolítására. Ez a koncesszió feljogosítja a Bankot, hogy ügyfelei részére pénzforgalmi szolgáltatásokat is nyújtson.

Illetékes felügyeleti hatóság és a koncessziót engedélyező hatóság

Az FMA független, nem utasítható és integrált felügyeleti hatóság Ausztria pénzügyi, és közjogi jogi intézményként működik. Feladata a hitelintézetek, biztosítótársaságok, nyugdíjpénztárak, dolgozói előtakarékosági pénztárak, befektetési alapok, értékpapírügyleteket lebonyolító cégek, tőzsdén bejegyzett társaságok és értékpapírtőzsdék felügyelete.

A szolgáltatások és ügyletek fajtái

A Partner Bank központi ügyletei közé tartoznak az értékpapírügyletek és a hozzátartozó szolgáltatások.

Az ügyfelek a Partner Bankon keresztül pénzeszközöket vásárolhatnak, eladhatnak, ezeket a bankkal kezeltehetik, ill. a bankban őriztehetik. A pénzeszközök Partner Bankon keresztül történő vételének és eladásának részleteit a Partner Bank Értékpapír Vételi Megbízása szabályozza. A Partner Banknál történő vagyonkezelés részleteit a Partner Bank Vagyonkezelési Megbízása szabályozza.

Befektetési tanácsadás

A Partner Bank és a Bankkal együttműködő pénzügyi szolgáltatók a 2018. évi Értékpapír-felügyeleti törvény (WAG 2018) 50. és 53. §-a értelmében nem független befektetési tanácsadást nyújtanak. Ha a befektetési tanácsadás kivételesen függetlenül történne, a pénzforgalmi szolgáltató külön tájékoztatja Önt erről.

A befektetési tanácsadás különböző pénzügyi eszközök átfogó elemzésén alapul. A termékpaletta a Bankkal nem szoros kapcsolatban álló, kiválasztott szolgáltatók befektetési alapjainak, ETF-jeinek, részvényeinek, kötvényeinek stb. széles választékát foglalja magába. Külön megállapodás hiányában nem kínálunk rendszeres megfelelőség-értékelést az ajánlott pénzügyi eszközökhöz.

A befektetési tanácsadás keretében vagy vagyonkezelés megkötése esetén a Bank az Értékpapír felügyeleti törvény (WAG 2018) rendelkezései

értelmében információkat gyűjt az ügyfelektől azok bizonyos pénzügyi eszközökkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos ügyleteire vonatkozó ismereteiről, tapasztalatairól, befektetési céljairól, pénzügyi viszonyairól, veszteség elviseléséről és kockázati toleranciájáról.

Ezek az információk azért szükségesek, hogy az ügyfelek részére a számukra megfelelő pénzeszközt, vagy értékpapírral kapcsolatos szolgáltatást – például egy befektetési stratégiát – lehessen ajánlani. Ha a Bank nem kapja meg ezeket az információkat, sem befektetési tanácsadást, sem vagyonkezelést nem végezhet.

Tanácsadásmentes ügylet

Tanácsadásmentes ügyleteknél a Partner Bank megvizsgálja, hogy az ügyfél befektetési döntése megfelel-e az illető ismereteinek és tapasztalatainak. Ha a pénzeszköz nem felel meg a befektető ismereteinek és tapasztalatának, akkor a Partner Bank ill. az ügyféllel kapcsolatban levő pénzügyi szolgáltató figyelmezteti Önt a „Nem-megfelelőségre”.

Jelentéstételi kötelezettség az ügyfelek részére a nyújtott értékpapír szolgáltatásról

A Partner Bank ügyfeleit megfelelő formában, tartós adathordozón tájékoztatja a számukra nyújtott szolgáltatásokról. Befektetési tanácsadás esetén az ügyfél az ügyletkötés során nyilatkozatot kap a megadott ajánlásokhoz, különös tekintettel arra, hogy ezeket hogyan hozták összhangba a speciális preferenciáival, céljaival és egyéb ismertető jegyekkel. Vagyonkezelés esetén külön megállapodás hiányában ezt a nyilatkozatot a negyedéves beszámolók tartalmazzák.

A Partner Bank értékpapír ügyfelei negyedévente, március 31-i, június 30-i, szeptember 30-i és december 31-i fordulónappal kapnak letéti kivonatot.

Azok az ügyfelek, akik igénybe veszik az ügyfél-online szolgáltatást, alapvetően naponta lekérdezhetik az őket érdeklő információkat. Ez a variáns felváltja az ügyfelek tájékoztatásának kötelezettsége keretében a fent felsorolt postai kiküldéseket.

Az ügyfél a végrehajtott értékpapír-szolgáltatásokkal és a mellékszolgáltatásokkal kapcsolatos költségekről, valamint adott esetben azoknak a befektetés hozamára gyakorolt teljes hatásáról az értékpapírügylet megkötése előtt és utólag teljes kimutatás formájában egyaránt kap tájékoztatást.

A Partner Bank panaszait kezelő panasziroda: Panaszaival kérjük forduljon:

Telefonszám: 0043.732.6965-121 vagy
Telefonszám: 0043.732.6965-407
E-mail: info@partnerbank.at
Fax: 0043.732 666767
Postacím: Goethestraße 1a, A-4020 Linz

A panaszkezelés Partner Bankban történő folyamatáról az interneten olvashat részletesebb információkat: www.partnerbank.at.

Megőrzési szolgáltatás harmadik fél által

Azokat az értékpapírokat, melyeket a Banknál az ügyfelek megőrzésre letétbe helyeznek – az értékpapírok számára a lehetséges legmagasabb szintű védelem biztosítása érdekében – továbbítják értékpapírmegőrzésre szakosodott intézetekhez (ügynevezett „harmadik fél által teljesített megőrzési szolgáltatás”). Minden olyan kárért, amelyet a harmadik fél a jogszabályok vétkes megszegésével vagy a hanyagságával okoz, a Bank felel az érintett ügyféllel szemben. Ha az értékpapírmegőrzést egy ügyfél részére mint vállalkozó teljesíti, a Bank felelőssége csak a harmadik megőrzést végző fél kiválasztására korlátozódik. Ha előfordulna a gondos kiválasztás ellenére, hogy a harmadik fél fizetésképtelen lesz, a Bank követelheti a harmadik félnek megőrzésre átadott értékpapírok kiszolgáltatását.

Csoportos értékmegőrzés

Azokat az értékpapírokat, melyeket a Banknál az ügyfelek megőrzésre letétbe helyeznek, más ügyfelek azonos értékpapírjaival együtt őrzik (ügynevezett „csoportos értékmegőrzés”). Mivel minden egyes ügyfélnek módjában áll (még a Bank ill. a harmadik megőrzést végző fél fizetésképtelensége esetén is) a csoportos értékmegőrzésben meglevő részének kiszolgáltatását követelni, a csoportos értékmegőrzés az ügyfelek részére semmilyen különleges kockázatot nem jelent.

Külföldi értékmegőrzés

Előfordulhat, hogy értékpapírjait külföldi értékmegőrző cégnél helyezi letétbe, különösen, ha az az európai gazdasági térségen kívül esik. Ekor annak az államnak a jogi előírásai vonatkoznak Önre, amelyben az megőrzést végző cég telephelye van. Ezek a jogi előírások az Ausztriában hatályos előírásoktól nagymértékben eltérhetnek, és nem feltétlenül biztosítják ugyanazt a védelmi szintet.

Befektetési biztosítás és befektetői kártalanítás

A Partner Bank osztrák bankként korlátlanul a befektetési biztosításról és a befektetői kártalanításról szóló osztrák rendeletek alá tartozik. (ESAEG és BWG) A Partner Bank tagja a Bankok és Bankárok Törvényes Biztosítási Intézményének és a Bankok és Bankárok Befektetési Biztosító Kft.-jének (Einlagensicherung der Banken und Bankiers GmbH). A továbbiakban utalunk a §§ 9 ESAEG; 37a, 93 és 93a BWG a befektetési biztosításról és a befektetői kártalanításról szóló törvényi rendeleteire (különösképpen a § 10 ESAEG szerinti kivételekre), amelyeket kívánságra szívesen rendelkezésre bocsátunk.

Rögzíteni kell továbbá, hogy a Partner Bank által kezelt értékpapír-letétek esetében ügyfélvagyonról van szó. Ez azt jelenti, hogy a Bank semmilyen formában sem szerez tulajdonjogot az ügyfelek részére megőrzésre átvett értékpapírletétek felett.

Befektetési biztosítás:

Természetes személyek befektetései (bankbetétek), melyeket pénzügyi eszközök megszerzésére a bankra bízta befektetőnként 100.000,- euró maximális összegig biztosítottak. Bizonyos esetekben (időben korlátozottan fedezett betétek, § 12 ESAEG) a legmagasabb térítési összeg 500.000,- euró.

A **nem természetes személyek** befektetései 100.000,- euró összegig biztosítottak.

Egy olyan számlán lévő befektetések, amely felett kettő vagy több személy közkereseti társaságként, betéti társaságként, polgári jogi társaságként vagy ezen társasági formáknak megfelelő társaság egy tagállam vagy egy harmadik ország jogai szerint rendelkezhetnek, a maximális összeg kiszámításánál összevonásra kerülnek és egy befektető befektetéseként kezelik; ez ugyanúgy érvényes bankbetétekre és egyéb értékpapírugyletekből származó követelésekre.

Befektetői kártalanítás:

Az osztrák jog szerint az értékpapírokat a letétkezelő banknak vissza kell adnia a befektetőknek.

Befektetői kártalanításból származó pénzkövetelések mind természetes személyek mind nem természetes személyek esetében legfeljebb 20.000,- euró összegig biztosítottak. Nem természetes személyek követeléseise esetén fennáll egy 10%-os önrész.

Befektetési biztosítás – befektetői kártalanítás elhatárolása:

Normál esetben mindenfajta befektetés / bankbetét, amely kamatozó vagy nem kamatozó számlán (pl. bankbetétek lakossági folyószámlán, megtakarítási számlán, lekötött betétben stb.) hitelintézetnél jóváírásra kerül, a befektetési biztosítás kategóriába esnek.

Értékpapír elszámolásokból származó visszafizetések (befolyó összegek) (osztalékok, értékesítési árbevételek, törlesztések/visszafizetések stb.) szintén a befektetési biztosítás kategóriába esnek, amennyiben a hitelintézetnél vezetett kamatozó számlán kerülnek jóváírásra. Ha a visszafizetés ezzel szemben közvetlenül nem kamatozó számlára történik, akkor az összegek a befektetői kártalanítás kategóriába esnek.

Zálog- és visszatartási jog

A Bank részére megőrzésre átadott értékek felett a Bankot zálog- és visszatartási jog illeti meg a Banknak az ügyféllel szemben fennálló valamennyi követelése biztosítására. Az értékmegőrzést végző harmadik felek az általuk őrzésre átvett értékpapírok feletti zálogjogot az értékmegőrzést végző harmadik személy részére az értékmegőrzéssel kapcsolatos követelések (különösen a letéti díjak) erejéig érvényesíthetik.

Értékesítés

A Partner Bank professzionális, önálló pénzügyi szolgáltatókkal működik együtt az Európai Unió térségében és a vele határos szomszédos országokban, amelyek a mindenkor felügyeleti hatóságnál regisztráltak

A pénzügyi közvetítők üzletileg önálló és a Banktól független vállalkozások.

A közvetítő nem jogosult jogügyleti kereskedésre és/vagy inkasszóra a Partner Bank nevében: a közvetítő a Megbízó pénzét – a Partner Banknak történő továbbítás céljából sem – nem jogosult átvenni. A Szerződési Feltételektől és Általános Üzleti Feltételektől eltérő bemutatás, illetve kézzel tett kiegészítések, vagy változtatások a Szerződési Feltételekhez nem jogerősek.

B) ÜGYFELEK BESOROLÁSA

A Partner Bank valamennyi ügyfelét alapvetően a magánügyfél kategóriába sorolja. Ezzel a Partner Bank magánügyfele a mindenkor érvényes változat szerinti értékpapírtörvényben előírt legmagasabb szintű védelmi és gondoskodási szintet élvezheti.

Külön kérésre a professzionális ügyfélbesorolás lehetősége is fenn áll

az ehhez szükséges feltételek mellett.

Professzionális ügyfél esetében a törvény, az értékpapír-ügyletek magas szintű ismeretsége miatt, alacsonyabb szintű védelmet ír elő, illetve professzionális ügyfél szerinti besorolás a befektetői kártalanítási jogok részleges elvesztését vonhatja maga után.

C) ÉRDEKELLENTÉT KEZELÉS

(Érdekellentétek kezelésére vonatkozó politika)

Érdekek ütközhetnek főleg az eltérő tevékenységi kör, eltérő értékpapírszolgáltatások és a kapcsolt vállalatokkal folytatott együttműködés során. Ilyenek az alábbi kapcsolatokban léphetnek fel:

- **Ügyfél – értékpapír-szolgáltató és kapcsolt vállalata között**
- **Ügyfél – Munkatárs között**
- **Ügyfelek között**

A cél a potenciális érdekellentét meghatározásánál annak megítélése, hogy a hitelintézet, munkatársai, vagy a kapcsolt vállalatok ellenőrzésén keresztül az értékpapír-(mellék)szolgáltatás nyújtásán keresztül milyen mértékben

- szerez az ügyfél kárára pénzügyi előnyt, vagy kerül el veszteséget (pénzügyi előny),
- lesz oly módon érdekelt az ügyfél részére nyújtott szolgáltatás eredményeként az ügyfél által lebonyolított ügyletekben, amely nincs összhangban az ügyfélnek az ehhez az eredményhez fűződő érdekeivel (eltérő érdek),
- kap pénzügyi vagy egyéb csábítást arra, hogy egy ügyfél vagy ügyfélcsoport érdekeit más ügyfelek érdekei elé helyezze (csábítás),
- lép be ügyfélként ugyanabba az ügyletbe (konkurencia-helyzet) vagy
- kap vagy kaphat a nyújtott szolgáltatással összefüggésben az ezért szokásos jutalékon vagy díjon felül harmadik személyektől kedvezményes

juttatást (kedvezmények).

Minden hitelintézet köteles elkerülni a felismert lehetséges érdekellentétet, és minden körülmények között az ügyfelek érdekei elsődleges szem előtt tartásával irányítani a tevékenységét. Irányító tevékenységnek minősülnek egyebek között a bizonyos információcserre hatékony megakadályozására és ellenőrzésére tett intézkedések, az egyes dolgozók más területen dolgozóktól vagy más vállalati eredményektől független javadalma. A munkatársak tevékenységére kiható szakszerűtlen befolyásolás megakadályozása és a dolgozók külön felügyelete a rendkívül konfliktusveszélyes területeken. Az érdekellentét kezelését és felügyeletét a vállalat egy erre szakosodott részlege („Compliance-csoport”) látja el különleges intézkedések alkalmazásával, melyek során külön előírások vonatkoznak a függetlenségre, a szervezésre és a viselkedésre.

A vállalati tevékenységek és teljesítmények

A Partner Bank és munkatársai célja, hogy minden üzleti kapcsolatukban a lehető legmagasabb színvonalat tartsák és fejlesszék. A törvények betartásával folytatott ügykezelés, gondosság, szakmaiság és különösen az ügyfelek érdekét szem előtt tartó eljárás, ezek a Bank előírásai dolgozóival szemben. Ehhez a jogszabályi háttér csak a minimális követelményeket adja meg. Abban az esetben, ha egy munkatárs megszegi a hatályos előírásokat, szabályzatokat vagy a Bank irányelveit, fegyelmi következményekkel számolhat.

Ugyanakkor arra is kell itt utalni, hogy a Partner Bank — annak érdeké-

ben, hogy ügyfelei részére továbbra is magasszintű szolgáltatásokat tudjon nyújtani elérhető áron — bizonyos fokig mérlegelni kényszerül az ügyfeleinek, és a vállalati tevékenységnek az érdekei között.

Érdekkellentét kezelés a Partner Banknál

A Partner Bank a 2018. évi Értékpapír-felügyeleti törvény (WAG 2018), valamint a Bizottság (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. április 25.) alapján egy irányelvektől mentes és független megfelelőségi irodát („Compliance-részleg”) hozott létre az érdekkellentétek felügyeletére. A belső információkkal való visszaélés és piaci manipuláció megakadályozása mellett a „Compliance-részleg” egyik központi feladata, hogy felismerje és kezelje az érdekkellentéteket, valamint hogy folyamatosan felügyelje a Partner Bankban meghatározott intézkedéseket, és szükség esetén adaptálja azokat.

A Partner Bank átfogóan elemezte a lehetséges érdekkonfliktusokat. Egyidejűleg folyamatos intézkedéseket tesznek bizonyos területek ill. releváns személyek felülvizsgálatára, akiknek érdekei más érdekekkel, beleértve a Partner Bank érdekeit, ütközhetnek, és folyamatos intézkedéseket tesznek az érdekkonfliktusok megakadályozására. Ha egy érdekkellentétet a Partner Bank által meghatározott szervezeti és igazgatástechnikai intézkedések ellenére nem lehet megakadályozni, a Partner Bank feladata, hogy ezt az érdekkellentétet az ügyfél érdekében megoldja. Ez

a megoldás lehet az ügyféllel szembeni érdekkellentét közzététele vagy valamely ügylettől való tartózkodás. A Bank csak akkor él a közzététellel, ha más megoldás nincs.

A Bank – nagyságának és szervezeti felépítésének megfelelően – bizalmi területeket határozott meg, hogy megakadályozza az információcserét olyan személyek között, akiknek a tevékenysége érdekkonfliktushoz vezethet. Amennyiben egyedi esetekben olyan elkerülhetetlen információcserére van szükség a meghatározott területek között, amely érdekkonfliktusra vezethetne, ezt a Compliance-felelősnek jelenteni kell, aki azután megteszi a megfelelő intézkedéseket. A bizalmi területeket folyamatosan a bankon belüli szervezeti változásokhoz igazítják.

A Bank munkatársai és pénzügyi szolgáltatói folyamatos oktatásban részesülnek. Ezenkívül irányelveket bocsátanak ki, amelyekben a munkatársak és a pénzforgalmi szolgáltatók saját ügyleteit szabályozzák, és amelyek célja, hogy az ügyfél és a Partner Bank munkatársai, ill. pénzügyi szolgáltatói közötti érdekkellentétet elkerüljék. A tájékoztatásban meg kell adni, hogy milyen érdekkonfliktust határoztak meg, amely ezen felül az érintett gazdasági tevékenység számára lényeges és az ágazatban szokásos, és ezért teljesen nem zárható ki, valamint hogy milyen alapelvek szerint kerüljenek a kisebb ajándékok és meghívások megítélésre.

Juttatások és províziók átvétele és engedélyezése

Előnyök közzététele nem független befektetési tanácsadás esetén¹:

A Partner Bank nem független tanácsadóként előnyökben részesülhet harmadik személyektől vagy fizethet harmadik személyeknek - feltéve, ha az előny

- összefügg az értékpapír-szolgáltatással és mellékszolgáltatással és
- a minőségjavítási intézkedésekkel megfelel a befektetőknek.

A Partner Bank független befektetési tanácsadást nyújt ügyfeleinek úgy, hogy a Bankkal nem szoros kapcsolatban álló harmadik termékszolgáltatók megfelelő pénzügyi eszközeinek széles választékához való hozzáférést biztosítja. Ezenkívül a Partner Bank hatékony online ügyfélszolgálatot biztosít ügyfelei számára és azokban az országokban, ahol aktívan tevékenykedik, a helyszínen rendelkezésre álló pénzügyi szolgáltatókat biztosít az ügyfelei részére.

Előnyök elfogadása független befektetési tanácsadás vagy portfólió kezelés esetén:

Független befektetési tanácsadás és portfólió kezelés esetén harmadik személyektől származó valamennyi juttatást kivétel nélkül az ügyfeleknek továbbítjuk. A független befektetési tanácsadás keretén belül a Bankkal nem szoros kapcsolatban álló harmadik termékszolgáltatók megfelelő pénzügyi eszközeinek széles választékához való hozzáférést biztosítjuk.

• Juttatások a Partner Banknál:

Szerzési jutalék: A Partner Bank az ügyfélnek történő befektetési alapok, vagy strukturált termékek közvetítése során a kibocsátótól, vagy harmadik féltől részben jutalékot szerezhet a kibocsátási díj csökkentése/engedménye formájában. Ebből a közvetítő szabályszerűen tevékenységéért egy egyszeri ellentételezési hozzájárulásban részesül. (lásd lent)

Állományi jutalék (folyamatos):

A Partner Bank a befektetési alapok vagy strukturált termékek ügyfél részére történő közvetítésénél esetenként időarányos ellentételezést kap a kibocsátótól vagy harmadik személyektől (állományi jutalék). Ezt az időarányos javadalmazást a megőrzésre átvett tulajdonrész százalékos arányában számítják ki, és függ a kibocsátótól és a pénzügyi eszköz fajtájától. Előfordulhat, hogy a Partner Bank a kibocsátótól, vagy harmadik féltől a jegyzésnél a teljesített szolgáltatásaiért egy egyszeri juttatásban – akár árengedmény formájában is - részesül. A pénzügyi szolgáltató ebből a juttatásból a szolgáltatásáért egy egyszeri arányos ellentételezésként részesülhet. Vagyonkezelés esetén a harmadik személyektől származó valamennyi juttatást kivétel nélkül az ügyfeleknek továbbítjuk. A javadalmazás megszerzése biztosítja a Partner Bank részére a szolgáltatásnyújtási infrastruktúra kiépítését és továbbfejlesztését.

- **A Partner Banknál alkalmazott munkatársaknak:** A Partner Banknál alkalmazott munkatársak bérezési rendszere tartalmazhat egy variálható bérezési részt, amelyet a bevétel és az ügyfelek letéteinek volumene, mennyisége befolyásol.
- **A pénzügyi szolgáltatóknak fizetett jutalékok:** A pénzügyi szolgáltató a Partner Banktól jutalékot kap a tevékenységéért. Ehhez a pénzügyi szolgáltató az általa közvetített pénzügyi eszközökért a Partner Bank által az ügyféltől bevont közvetítői jutalékot, vagy ennek egy részét kapja meg. A közvetítői jutalék nagysága nem haladhatja meg az ázsíót, amelyet a kibocsátó a mindenkorai értékesítési prospektusában kimutat. A továbbiakban a pénzügyi szolgáltató a tevékenységéért javadalmazásban részesül mind a kibocsátótól, mind a harmadik féltől az általuk a Partner Bank részére fizetett időarányos jutalékból, vagy annak egy részét közvetlenül a Partner Banktól kapja meg. Ennek a konkrét összege függ a kibocsátótól és a pénzügyi eszköz fajtájától. Meghatározott pénzügyi eszközök esetén a Bank által beszedett díjak és költségek (pl. vételi díj/ázsíó, értékpapírköltség, stb.) egy része a pénzügyi szolgáltató javára továbbításra kerülhet.

A vagyonkezelések közvetítéséért a pénzügyi szolgáltató egy részt kap a közvetítési, vagy alap közvetítési díj ill. a menedzsmentdíj egy részét is megkaphatja időarányos javadalmazás címén. A közvetítő a közvetített vagyonkezelésért részesedést kap az eljárás és díjából, ill. a kezelési díjból is adható számára részesedés időarányos díjazásként. Az ázsíót/ a közvetítési, díjat a Partner Bank az ügyféltől vonja be. Az ázsíó mértéke a mindenkorai prospektusból kivehető. A pénzügyi szolgáltató részére történő jutalék kifizetés lehetővé teszi a pénzügyi szolgáltatónak a szolgáltatásnyújtásához szükséges infrastruktúra kiépítését.

- **Dologi juttatások:** A Partner Bank kisebb meghívásokat és ajándékokat kap és nyújt, például termékkel kapcsolatos továbbképzések vagy az ügyleteknél szokásos juttatások formájában (pl. meghívások kulturális rendezvényekre, üzleti ebédek szokásos éttermekben). A dologi juttatások nagysága, amelyet a Partner Bank kap, függ a mindenkorai termék kibocsátójától. A pénzügyi szolgáltatóknak szóló meghívások és ajándékok megítélése minőségi és mennyiségi alkotórészek függvénye mint pl. az összbevétel, a szolgáltatások minősége, az ügyfelek kezelése, a képzettségi szint és a képzési szándék. A kisebb meghívások és ajándékok nagysága, amelyet a Partner Bank kap vagy nyújt, esetenként nem haladhatja meg az 500 eurót, melynél a meghívások és ajándékok évente a szokásos rendszeresség mértékét nem haladhatják meg vagy nem válhatnak tartóssá.
- Az ügyfél a www.fma.gv.at című honlapon a „Verbraucher & Anleger”, „Marktüblicher Entgelte” címszó alatt informálódhat a piacon megszokott díjazás nagyságáról. Ezek az Osztrák Gazdasági Kamara Pénzügyi SzolgáltatókTörvényes Érdekképviselője által kerültek érvényesítésre és az FMA ajánlását mutatják. Az Érdekkellentét szabályzat betartását a Compliance-hivatalnok felügyeli és a belső ellenőrzés ellenőrzi. Az Érdekkellentét szabályzat összefoglalásával a WAG 2018 jogszabályi rendelkezései, valamint a Bizottság (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. április 25.) kerül megvalósításra, amelyek az ügyfél érdekkellentét kezeléséről való tájékoztatására, valamint az előnyök közzétételének leírására vonatkoznak.

¹Előnyök: Előnyt jelentenek a díjak, a jutalékok (pl. állományi jutalékok) és más pénzügyi és nem pénzügyi előnyök.

²Harmadik személyek: Kibocsátók, termékszolgáltatók, értékesítési partnerek.

D) A PARTNER BANK ALAPELVEI A MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁT ILLETŐEN (VÉGREHAJTÁSI POLITIKA)

Az ügyfelek és befektetők érdekeinek védelme érdekében a Partner Bank tájékoztatót adott ki végrehajtási irányelveiről. Ezeket az irányelveket a Partner Bank az ügyfelei érdekében alkotta meg, és leírja a Partner Banknál teljesített értékpapír-ügyletek végrehajtásának lényeges folyamatait.

A Partner Bank ügyleti modellje

Az ügyfél a Partner Bankot megbízza egyedi értékpapírok vásárlásával, vagy vagyonkezeléssel, amelynél a Partner Bank üzleti tevékenysége a standard vagyonkezelésre terjed ki. A Partner Banknál a magán ügyfelek a jellemző befektetők. A Partner Bank jelenleg közvetlen kapcsolat hiányában nem maga jelenik meg a tőzsdén, hanem igénybe veszi a nemzetközi piacokon tevékenykedő üzleti partnerei szolgáltatásait.

I. Az ügyfélrendelkezések elsőbbsége

1. A vételi vagy eladási megbízások teljesítésénél a Partner Bank ügyfelei rendelkezéseit hajtja végre. Az ügyfél rendelkezése mindennél előbbre való.
2. Felhívják az ügyfél figyelmét arra, hogy rendelkezése az alább megfogalmazott alapelvek alkalmazását gátolhatja és a rendelkezés megakadályozhatja a Partner Bank-ot abban, hogy az ügyfél részére a lehető legjobb eredményt érje el.

II. Ügyféltől kapott megbízások

1. Megbízások fajtái / ár- vagy árfolyamlimit

A megbízásokat a „Legkedvezőbb megbízás / Piaci megbízás” szabvány szerint bonyolítják le. Ez azt jelenti, hogy a Partner Bank az ár- vagy árfolyamlimitet nem veszi figyelembe és az ügyfél a tranzakció időpontjában elérhető árfolyamot elfogadja. Ezáltal a befektetéshez szükséges összeg / az eladás hozama bizonytalanabbá válik.

2. Megbízások továbbítása

A megbízásokat elvben még aznap továbbítják – feltéve, hogy délelőtt 10.00 óráig bekerültek a házban belüli rendszerbe és a megbízási- ill. fedezetellenőrzés megtörtént.

3. Rendszerkiesés és más események

Előre nem látható események esetén (pl. rendszerkiesések) a Partner Bank rákényszerülhet más megbízási végrehajtási mód választására, mint ahogy azt a Best Execution Szabályzatban (Best Execution Policy) rögzítették. A Partner Bank ezekben az esetekben is törekszik a legjobb végrehajtásra.

III. Befektetési alapok

A WAG 2018 62. § 2. bek. szerint a Best Execution Szabályzatunkat nem alkalmazzuk befektetési alapok, ingatlan befektetési alapok és külföldi tőkebefektetési lapok részesedéseinek kiadására és visszavonására.

IV. Teljesítés a szabályozott piacon kívül vagy a multilaterális kereskedelmi rendszer keretében

Ha az értékpapírokkal nem kereskedő helyen vagy OTF-en kereskednek, a megbízás végrehajtása szabályozott piacon kívül, pl. tőzsdén kívüli kereskedelemben történhet. Ez utóbbihoz az ügyfél külön kifejezett hozzájárulása szükséges, egy megállapodás formájában, melyben a tény megfelelően közlésre és aláírás által elfogadásra kerül.

V. Közlés az ügyfél-megbízások összevezetéséről

A Partner Bank csak akkor dolgozza fel ügyfelei megbízásait csoportosan, ha nem várható, hogy a megbízások összevezetése valamelyik ügyfélre nézve hátrányos lehet.

VI. Teljesítés a bank saját állományából

Előfordulhat, hogy megbízások bizonyos részei a 5-os pontban feltüntetett táblázattól eltérően nem az ott meghatározott teljesítési útvonalon kerülnek teljesítésre, hanem a Partner Bank-on keresztül mint közvetlen értékesítő kerülnek teljesítésre. Ezen ügyletben a bank ügyfeleitől, mint vevő pénzügyi eszközöket vesz át, és mint értékesítő adja tovább. Ezen folyamatban az értékesítéskori tőzsdei záró árfolyam vagy a lehetséges teljesítési helyeken adott napon elérhető lehető legkedvezőbb vételi és eladási árfolyam kerül megállapításra. A végrehajtási árfolyam napja az a dátum lesz, amikor a megbízás a banki belső feldolgozást követően az értékpapír osztályra kerül teljesítés céljából.

VII. Megbízások legkedvezőbb teljesítésének alapelvei

1. A legkedvezőbb teljesítés kritériumai

A vagyonkezelés és az értékpapírok vétele és eladása keretében kapott ügyleti megbízásokat az alábbi alapelvek figyelembevételével teljesítik:

- árfolyam/ár és költségek
- kapcsolat minősége

Magánügyfelek esetén a megbízás összes költsége az egyetlen irányadó kritérium a legkedvezőbb teljesítési hely meghatározásánál. Az összes költség magába foglalja a pénzeszköz árfolyamát/árát és az ügyletet terhelő valamennyi olyan kiadást, amely a megbízás teljesítésével közvetlenül összefüggésben áll, beleértve a teljesítési hely díját, a clearing- és lebonyolítási díjakat, a raktározási hely változtatásának költségeit, valamint minden a megbízás teljesítésébe bevont harmadik fél részére fizetendő egyéb díjat.

2. Pénzeszköz-kategóriák

A Partner Bank ügyfelei a Partner Bankon keresztül pénzügyi eszközöket rendelhetnek meg, melyek az alábbi kategóriák valamelyikébe tartoznak, és a Partner Bank közvetítési portfóliójában szerepelnek.

- részvények és hasonló részesedési értékpapírok
- Kötvények és hasonló követelési értékpapírok
- Tőzsdén kereskedett alapok (Exchange Traded Funds - ETF)
- Strukturált értékpapírok és adósságtermékek
- Certifikátok
- Opciók jegyek

A termékcsoportok részletes magyarázatát megtalálja az Ügyféltájékoztató itt következő E) pontjában „Az értékpapír-ügyletek esélyei és kockázatai” címen.

3. Érvényesség hatálya

A teljesítési irányelvek kielégítik a magánügyfelek részére nyújtandó legmagasabb szintű védelemre vonatkozó garanciák jogszabályi előírásait. A Partner Bank a professzionális ügyfelek részére is a fenti irányelveket alkalmazza, és nem ad ki részükre külön irányelveket. A jelen irányelvben megfogalmazott teljesítési alapelvek hatálya nem terjed ki

- egyes meghatározott pénzeszközökre, melyeket fix áron lehet a Partner Banktól megvásárolni, ill. a Partner Banknál eladni (Fix áras ügyletek),
- a befektetési Alapok részjegyeinek kibocsátására és visszavásárlására belföldi befektetési és ingatlan-alapok, valamint olyan külföldi tőkebefektetési alapok esetén, melyek értékesítése engedélyezett, amennyiben ez a letétvezető bankon keresztül történik.

4. A legkedvezőbb teljesítési helyek meghatározása

A Partner Bank a teljesítési helyeket a fenti kritériumok alapján értékeli, és a teljesítés mindenkor helyét a 2. pontban felsorolt pénzeszköz-kategóriák vonatkozásában az 5. pontban leírtak szerint határozza meg. Emissziók jegyzési megbízásait általában a kibocsátóhoz, az emisszió vezető cégéhez vagy a kibocsátó által meghatározott emissziós konzorcium egy tagjához továbbítják teljesítésre. Eladások teljesítésénél figyelembe veszik az összehozam mellett a teljesítés helyének azt a sajátosságát, hogy az ügylet a letéti/raktározási hely váltása nélkül lebonyolítható legyen. Ha ez nem lehetséges, akkor az alábbi táblázat szerint járnak el.

5. A teljesítési útvonal meghatározása megbízási csoportok szerint

Pénzeszköz / Értékpapír	Teljesítési hely	A Partner Bank üzleti partnereinek keresztül
Ausztiai részvények és hasonló részesedési értékpapírok	Xetra Wien, vagy tőzsdén kívül	ViTrade / RBI / Baader Bank/ Interactive Brokers
Külföldi részvények (USA és Németország)	Xetra Frankfurt / Parkettbörse / NYSE / AMEX/ NASDAQ / NYSE ARCA	ViTrade / RBI / Baader Bank/ Interactive Brokers
Külföldi részvények (Európa fennmaradó része)	Hazai tőzsdék	Hauck & Aufhäuser / ViTrade / RBI / Baader Bank / Interactive Brokers
Külföldi részvények (Kanada, Hongkong, Japán)	Hazai tőzsdék	Hauck & Aufhäuser / ViTrade / RBI / Baader Bank / Interactive Brokers
Tőzsdén kereskedett alapok (Exchange Traded Funds - ETF)	Xetra Frankfurt	Baader Bank / ViTrade / RBI
Osztályok kötvények	Tőzsdei vagy tőzsdén kívüli	osztály nagybankok / ViTrade / Hauck u. Aufhäuser / RBI / Interactive Brokers
Nemzetközi kötvények	Tőzsdei vagy tőzsdén kívüli	Hauck & Aufhäuser / ViTrade / RBI / Interactive Brokers
Certifikátok, opciós jegyek	Euwax Stuttgart / Scoach / Frankfurter Határidős és certifikát tőzsde / kibocsátó (OTC)	Vitrade / RBI / Interactive Brokers / Baader Bank

Hazai tőzsde: az a tőzsde, amelynek gazdasági környezetében a kibocsátó fő központja és/vagy székhelye található. Kivételes esetekben az ügyfél érdekei megkövetelhetik a teljesítési útvonaltól való eltérést (pl. rendszerleállás, minimum címlétezés szabályozásai, vagy olyan meglévő állomány miatt, amely értékpapír beszállításból keletkezett). A fentiekben nem felsorolt tőzsdére ill. termékekre vonatkozó megbízások teljesítésére lehetőség szerint kerül sor. Amennyiben a végrehajtás nem lehetséges, úgy ennek tudomásul vételét követően az ügyfelet haladéktalanul értesítik.

Eltérő, kifejezett ügyfélutasítás esetén a megbízás ezen utasítás alapján kerül végrehajtásra.

A mindenkor aktuális végrehajtási politika a bank internetes oldalán található: www.partnerbank.at

6. A teljesítés minőségére vonatkozó információk

<https://www.partnerbank.at/hu/torveny-altal-eloirto-informaciok>

E) AZ ÉRTÉKPAPÍR-ÜGYLETEK ESÉLYEI ÉS KOCKÁZATAI A 2018-AS ÉRTÉKPAPÍRTÖRVÉNY SZERINT

Előzetes megjegyzés

Az alábbiakban leírjuk a különböző befektetési termékeket és a hozzájuk fűződő esélyeket és kockázatokat. Kockázat alatt értjük a befektetett tőke elvárt hozamának el nem érését és/vagy a veszteségeket akár a befektetett tőke teljes elvesztéséig is, melynél ez a kockázat magából a termékből, a piacokból vagy a kibocsátó által adódhat.

Ezeket a kockázatokat nem mindig lehet előre látni, ezért az alábbi bemutatás nem tekinthető teljes körűnek. Minden egyes egyedi esettől függ azonban a termék kibocsátójának bonításából adódó kockázat, amelyet a befektetőnek különösen ajánlott figyelembe venni.

A befektetési termékek leírása a legszokásosabb termékjellemzőket tartalmazza. Mindig döntő jelentőségű azonban a konkrét termék kialakítása. Az alábbi leírás nem helyettesítheti a konkrét termék alapos megvizsgálását a befektető részéről:

- vállalat alapvető adatairól
- a vállalat szakmai hovatartozása és piaci helyzetéről
- a vállalati tartós fejlődéséről (vállalati stratégia, növekedés, mérleg)
- a részvény műszaki elemzéséről
- a részvény kiértékeléséről a részvény árfolyam-nyereség-aránya alapján (a szakmai átlag viszonyában)
- Rating (Besorolás)/elemzői besorolás
- kockázatmanagement.

Ezen indikátorok szerinti értékelés nem a már eleve előre meghatározott mérlegelések szerint történik, hanem egy mozgó rendszer formájában a vállalat piaci helyzetétől és pozicionálásától függően.

Megadott kockázatbesorolás

Minden egyes vagyonkezelési termék vagy pénzeszközre megadott kockázatbesorolás tájékoztatást ad a kapott értékek érzékenységről és a következőkben megvilágított befektetési kockázatok kifejletéséről.

1. Általános befektetési kockázatok

Devizakockázat

Amennyiben külföldi devizát választanak, az ügylet hozama, ill. árfolyamának alakulása nemcsak az értékpapír külföldi piaci hozamától függ, hanem erősen függ a külföldi deviza átváltási árfolyamának a befektető bázisdevizájára (pl. euró) vonatkoztatott alakulásától is. Az átváltási árfolyam változása a befektetés hozamát vagy árfolyamát alaposan növelheti vagy csökkentheti.

Transzfer kockázat

Külföldi vonatkozású ügyleteknél (pl. külföldi adós) az - a mindenkori ors-

zágtól függő – a pótlólagos kockázat áll fenn, hogy politikai vagy devizajogi intézkedések megakadályozzák vagy megnehezítik a befektetés realizálását. Továbbá problémák léphetnek fel a megbízás teljesítése körül is. Külföldi devizaügyleteknél az ilyen jellegű intézkedések oda vezethetnek, hogy a külföldi deviza elveszti szabadon konvertálható jellegét.

Országkockázat

Az országkockázat egy állam bonításának kockázata (fizetési képesség). Ha az érintett állam politikai vagy gazdasági kockázatot jelent, ennek negatív kihatása lehet valamennyi, az ebben az országban letelepedett partnerre nézve.

Likviditási kockázat

Annak lehetőségét nevezik piacképességnek (likviditásnak), ha egy befektetést bármikor reális piaci áron lehet megvásárolni, eladni, vagy lebonyolítani. Likvid piacról akkor beszélünk, ha egy befektető az értékpapírjait forgatni tudja anélkül, hogy egy átlagosnál nagyobb megbízás (a piacon szokásos forgalom volumenéhez mérve) érezhető árfolyam-ingadozáshoz vezetne és nem vagy csak egy lényegesen megváltozott árfolyamszinten lenne lebonyolítható.

Bonítási- és kibocsátói kockázat

Bonítási kockázaton értjük a partner fizetőképességének veszélyét, ez azt jelenti kötelezettségei mint osztalékfizetés, kamatfizetés, törlesztés, stb. határidőre történő teljesítésének képtelenségét vagy a teljesítés végérvényes lehetetlenségét. Alternatív fogalmak a bonítási kockázatra az adós- vagy a kibocsátó-kockázat. Ezt a kockázatot az úgynevezett „besorolások” segítségével lehet megbecsülni. A kockázati besorolás egy értékelési skála a kibocsátók bonításának megítélésére. A kockázati besorolást besorolási ügynökségek készítik el, melyben megbecsülik a bonítási- és országkockázatot is. A besorolási skála „AAA”-tól (a legjobb bonítás) „D”-ig terjed (a legrosszabb bonítás).

Kamatkockázat

A kamatkockázat a piaci kamatszint jövőbeni megváltozásának lehetőségéből adódik. A növekvő piaci kamatszint a fix kamatozású kötvények futamideje alatt árfolyamvesztésre vezet, a csökkenő kamatszint árfolyamnyereségre vezet.

Árfolyamkockázat

Árfolyamkockázaton értjük az egyes befektetések árfolyamának lehetséges ingadozásait. Az árfolyamkockázat kötelezettségvállalási ügyletek esetében (pl. határidős devizaügyletek, határidős kötések, opciók kötése) szükségessé teszi a felár (Marzs) alkalmazását, amelyek az összeget növelik, azaz a likviditást lekötik.

A tőke teljes elvesztésének kockázata

A teljes tőkevesztés kockázata alatt azt a kockázatot értjük, hogy egy be-

fektetés teljes értékét elveszti, pl. konstrukciója miatt határidős jogként. A tőke teljes elvesztése akkor léphet fel, ha az értékpapír kibocsátója gazdasági vagy jogi okokból nem képes fizetési kötelezettségeit teljesítésére (fizetéseképtelenségre, kibocsátói kockázatra).

Értékpapírok hitelle történő vétele

Az értékpapírok hitelle történő vétele fokozott kockázattal jár. A felvett hitelt a befektetés sikerétől függetlenül vissza kell fizetni. Ezen kívül a hitel költségei csökkentik a hozamot.

Garanciák

A garancia fogalmát több, különböző jelentésben lehet használni. Egyrészt érték alatta a kibocsátó által a különböző harmadik személyek részére adott hozzájárulást, amellyel e harmadik személyekkel a kibocsátó által vállalt kötelezettségek teljesítését biztosítja. Másrészt érték alatta a kibocsátó által adott hozzájárulást magát arra, hogy egy meghatározott szolgáltatást bizonyos, a kibocsátó kötelezettségvállalásának nagyságára kiható mutatók alakulásától függetlenül nyújtson. Garanciák vonatkozhatnak ezen kívül a legkülönbözőbb egyéb körülményekre is. A tőkegaranciák szokás szerint csak a futamidő végéig (törlesztésig) érvényesek, ezért a futamidő alatt árfolyam ingadozások (árfolyamvesztések) léphetnek fel. A tőkegarancia minősége alapvetően a garancianyújtó bonitásától függ.

Adózási szempontok

A különböző befektetések általános adózási szempontjairól a bank ill. a pénzügyi szolgáltató kizárólag kötelezettség nélküli kijelentést tehet. A befektetések kihatásainak megítélését az egyes személyek adózási helyzetét illetően az adótanácsadóval közösen kell végezni.

Tőzsdei kockázatok, különösen a perifériális piacokon

(pl. Kelet-Európa, Latinamerika, stb.)
A perifériális piacokkal rendelkező tőzsdék nagyobb részén nincs közvetlen kapcsolat, azaz az összes megbízást telefonon kell továbbítani. Ez hibákat, ill. időbeli elcsúszásokat okozhat.

Egyes perifériális részvénytőzsdéken alapvetően nem lehetséges korlátozott vételi és eladási megbízásokat adni. A korlátozott megbízásokat ezért csak a helyszíni bróker megfelelő telefoni visszakérdezése után adhatják ki s ez időbeli elcsúszásokra vezethet. Az is lehet, hogy ezeket a limiteket egyáltalán nem teljesítik.

Egyes perifériális értéktőzsdéken nehéz a folyamatosan friss árfolyamok beszerzése, ami által megnehezül a meglévő ügyfélpozíciók tényleges értékének megállapítása.

Ha egy kereskedelmi jegyzést egy tőzsde leállít előfordulhat, hogy ezeknek az értékpapíroknak az adott tőzsdén történő eladása többet nem lesz lehetséges. Egy másik tőzsdére történő átvitelük is problémás lehet.

Egyes perifériális értéktőzsdéken a nyitvatartási idő messze nem egyeznek meg a nyugat-európai szokásoknak. A napi két- vagy háromórás rövid tőzsdei nyitvatartások szűk keresztmetszetekhez, ill. a részvénytőzsdék sok nem teljesítéséhez vezethetnek.

2. Kötvények / adósságlevelek / életjáradékok

Meghatározás

A kötvények (= adósságlevelek, életjáradékok) olyan értékpapírok, amelyek kiállítója (= az adós, kibocsátó) a tulajdonossal (= hitelezővel, vevővel) szemben a kapott tőke kamattal történő visszafizetése ellenében kötelezettséget vállal a kötvény feltételek mellett. A szorosabb értelemben vett kötvények mellett léteznek adósságlevelek is, amelyek a fenti jellemzőktől és az itt következő leírástól lényegesen eltérnek. Különösen utalni kell itt a „strukturált termékek” szakaszban leírt adósságleírásra. Pontosan ezen a területen érvényes ezért, hogy nem a kötvény vagy adósságlevél megjelölés a mérvadó a termékspecifikus kockázat tekintetében, hanem a termék konkrét kialakítása.

Kötvények vételekor darabkamatok kerülnek felszámolásra. A darabkamatok megszorított kamatigényeknek felelnek meg, melyeket egy kamatviselő kötvényes vevője fizet az eladónak.

Hozam

Egy kötvény hozama a tőke kamatozásából és a vételi és az elérhető eladási/törlesztési árfolyam közötti mindenkori különbségből tevődik össze. A hozamot ezért csak arra az esetre lehet előre megadni, amikor a kötvény a törlesztésig tart. Változó kamatozású kötvények esetére nem lehet hozambecslést adni. A hozamra mértékadó összehasonlító számként a hozamot (a végső lejáratra esedékesen) használják, amelyet nemzetközileg szokásos mutatók mellett számítanak ki. Ha egy hozamot a kötvényeknél szokásos futamidő mellett a szokásos hozamoknál magasabb kamattal kínál, ennek különös okának kell lennie, pl. magasabb bonitási kockázatnak.

A törlesztés eladásakor elérhető eladási ár bizonytalan, a hozam magasabb vagy alacsonyabb lehet, mint az eredetileg számított kamathozam. A hozam számításakor a költségterhelést is figyelembe kell venni.

Bonitási kockázat

Fennáll az a kockázat, hogy az adós a kötelezettségeit nem vagy csak részlegesen teljesíti, például fizetéseképtelenné válik. A befektetési döntésben ezért az adós bonitását is figyelembe kell venni. Az adós bonitásának megítélésére jól utal egy független besorolási ügynökség által készített

ügynevezett rating (= az adós bonitásának megítélése). A besorolási skálán „AAA” ill. „Aaa” jelenti a legjobb bonitást (pl. az osztrák állampapírokat), és minél rosszabb a rating (pl. B- vagy C-rating), annál magasabb a bonitási kockázat – annál magasabb is valószínűleg az értékpapír kamatterhe (kockázati prémiuma) az adós növelt bukási kockázata (bonitási kockázata) és költségei mellett.

BBB vagy magasabb szintű ratinggel minősített befektetéseket „Investment grade”-nek neveznek.

Árfolyamkockázat

Ha a kötvény a futamidő végéig életben marad, az ügyfél a törlesztéskor megkapja a kötvényfeltételekben megígért törlesztési hozamot. Ebben az összefüggésben tekintetbe kell venni – amennyiben az emissziós feltételekben így adták meg – a kibocsátó részéről történő idő előtti felmondás kockázatát.

A futamidő vége előtti eladás esetében a piaci árat (piaci árfolyamot) lehet megkapni. Ezt a kereslet és kínálat törvényei irányítják, melyeket egyebek közt az aktuális kamatszint befolyásol. Ha például fix kamatozású kötvények árfolyama esik, ha az összehasonlító futamidőre vett határidős kamatok emelkednek, fordítva a kötvény értéke nő, ha az összehasonlító futamidőre vett határidős kamatok esnek.

Az adós bonitásának változása is kihat a kötvény árfolyamára.

Változó kamatozású kötvények esetében, ha a kamatgörbe laposodik vagy lapos, a kötvény árfolyamkockázata, amelynek a kamatai a tőkepiaci kamatokhoz igazodnak, lényegesen magasabbak, mint azoknál a kötvényeknél, amelyek kamatozása a pénzpiaci kamatlábak nagyságától függ.

A kötvény árfolyamváltozásának a kamatszint változására adott válasza mértékét a „Duration” mutatószám írja le. A Duration függ a kötvény még hátralevő futamidejétől. Minél nagyobb a Duration, annál erősebben hatnak ki az általános kamatszint változásai az árfolyamokra, akár pozitív, akár negatív értelemben.

Likviditási kockázat

A kötvények piacképessége több tényezőtől függ, pl. az emissziós voluméntól, a hátralevő futamidőtől, a tőzsdei szokványoktól, a piaci helyzettől. A kötvényt ezért csak nehezen vagy egyáltalán nem lehet elidegeníteni, és az ilyen esetben a kötvényt a törlesztésig meg kell tartani.

Kötvényügyletek

A kötvényügyletek a tőzsdén vagy tőzsdén kívül kötik. A Bank rend szerint bizonyos kötvények esetében kérelemre megad vételi és eladási árfolyamokat. A kereskedésben való részvételi képesség azonban nem követelmény.

Azoknál a kötvényeknél, melyekkel csak a tőzsdén kereskednek, a tőzsdén kialakuló árfolyamok jelentősen eltérhetnek a tőzsdén kívüli árfolyamoktól. Egy limitzáradék segítségével a feketekezeskedelemtől kockázata behatárolható.

Kötvények egyes különleges esetei

Kiegészítő tőkekötvények

Ezek hátrább sorolt kötvényei az osztrák bankoknak, amelyek kamatot csak megfelelő éves nyereség mellett (a tartalékképzés előtt) hoznak. A tőkének a likviditási előtti visszafizetése csak a kiegészítő tőkekötvény össz-futamideje alatt keletkezett nettó veszteség részarányos levonása után történhet meg.

Hátrább sorolt tőkekötvények

Ezek olyan kötvények, melyeknél a befektető a kötvényadós likvidálása vagy csődje esetére csak akkor teljesít fizetést, ha a kötvényadós nem hátrasorolt egyéb kötelezettségeit már kifizette. A hátrább sorolt tőkekötvények esetében a visszafizetési igény beszámítása a kötvényadós követeléseibe kizárt.

A kötvények további különleges formáiról, mint pl. az opciós kötvények, átváltható adósságlevelek, nullkupon-kötvények, az ügyféltanácsadó szívesen nyújt felvilágosítást.

3. Részvények

Meghatározás

A részvények olyan értékpapírok, melyek részesedést testesítenek meg egy vállalatban. A részvényes legalapvetőbb jogai a vállalat nyereségében való részesedés és a szavazati jog a közgyűlésen. (kivételek: elsőbbségi részvények).

Hozam

A részvénybefektetések hozama az osztalék-kifizetésekből és a részvény árfolyamnyereségből/-veszteségből tevődik össze és biztonsággal nem jósolható meg előre. Az osztalék a közgyűlési határozattal erre a célra fordított vállalati nyereség. Az osztalék nagyságát vagy részvényenkénti abszolút összegben vagy a névérték százalékában adják meg. Az osztalékból kapott, a részvényárfolyamra vonatkoztatott hozamot nevezik osztalékrendítné. Ez rendszerint alacsonyabb, mint a százalékosan megadott osztalék.

A részvénybefektetésekből kapott hozam jelentős része rendszerint a részvény értéke/árfolyama alakulásából keletkezik (lásd árfolyamkockázat).

Árfolyamkockázat

A részvény olyan értékpapír, amellyel többnyire a tőzsdén kereskednek. Az árfolyamot rendszerint naponta állapítják meg a kereslet és kínálat függvényében. A részvénybefektetések jelentős veszteségekhez veze-

thetnek. Egy részvény árfolyama általában a vállalat gazdasági fejlődése szerint alakul az általános gazdasági és politikai keretfeltételek befolyása mellett. Irracionális tényezők (hangulatok, vélemények) is befolyásolhatják az árfolyamot és a befektetés hozamát.

Bonitási kockázat

Részvényesként az ember részese a vállalatnak. Különösen ennek fizetési képtelensége esetén értéktelenedik el a részesedés teljesen.

Likviditási kockázat

A piacképesség szűk piaccal rendelkező részvények esetében (különösen szabályozatlan piacokon történő jegyzések, OTC-kereskedés esetében) lehet problémás. Ha egy részvényt több piacon jegyeznek, keletkezhetnek piacképességi különbségek az egyes nemzetközi tőzsdéken (pl. egy amerikai részvény jegyzése Frankfurtban).

Részvénykereskedelem

A részvényügyleteket a tőzsdén vagy tőzsdén kívül kötik. Tőzsdei ügylet esetében be kell tartani az adott tőzsde szokványait (záróegységek, megbízás fajtái, devizasabályok, stb.). Ha egy részvényt több piacon, különböző devizában jegyeznek (pl. egy amerikai részvény jegyzése a Frankfurter tőzsdén euróban), az árfolyamkockázathoz a devizakockázat is hozzájárul. Erről az ügyféltanácsadó nyújt felvilágosítást.

A külföldi tőzsdén vásárolt részvény esetében arra kell ügyelni, hogy a külföldi tőzsdén ezt mindig a „külföldi költségek” között számolják el, ami többletet jelent a szokásos banki költségeken felül. Ezek pontos mértékéről az ügyféltanácsadó nyújt felvilágosítást.

4. Befektetési alapok

Belföldi befektetési alapok

Általános rész

Az osztrák befektetési alapok részjegyei (befektetési igazolásai) olyan értékpapírok, melyek résztulajdont testesítenek meg egy befektetési alapon. A befektetési alapok a résztulajdonosok pénzét a kockázatmegosztás elvén fektetik be. Ezek három fő típusa a kötvényalapok, részvényalapok és a vegyes alapok, amelyek mind kötvényekbe, mind részvényekbe fektetnek be. Az alapok befektethetnek belföldi és/vagy külföldi értékpapírokba. A belföldi befektetési alapok befektetési spektruma az értékpapírokon kívül pénzügyi eszközöket, likvid tőkebefektetéseket, származékos termékeket, és befektetési alap-részesedéseket is tartalmazhat. A befektetési alapok befektethetnek belföldi és/vagy külföldi értékpapírokba.

Továbbá különbséget teszünk osztalékkifizetést teljesítő alapok, visszaforgató alapok és ernyőalapok alapok között. Az osztalékkifizetést teljesítő alapokkal ellentétben, a visszaforgató alapok nem fizetik ki a hozamokat, hanem ezeket újra befektetik. Az ernyőalapok alapok befektethetnek más belföldi és/vagy külföldi alapokba. A garanciaalapok kapcsolódnak egy bizonyos futamidő alatt kifizetést teljesítő, tőkét visszafizető vagy az értéknövekedést biztosító kötelező nyilatkozathoz, melyet egy, az alapkezelő társaság által kinevezett garancianyújtó tett meg.

Hozam

A befektetési alap hozama az éves kifizetésekből (ha kifizetést teljesítő és nem visszaforgató alapról van szó) és az alap számított értékének alakulásából tevődik össze, és előre nem jósolható meg. Az érték alakulását az alapító okiratban lefektetett befektetési politika, valamint az alapok egyes vagyoni részeit érintő piaci folyamatok befolyásolják. Egy-egy alap összetétele szerint kell ügyelni a kötvények, részvények vagy opciós jegyek kockázati tényezőire.

Árfolyam-/értékelési kockázat

Az alapok részjegyeit normális esetben bármikor vissza lehet adni a visszavásárlási árfolyamon. Rendkívüli körülmények között a visszavásárlást átmenetileg felfüggeszthetik az alap vagyoni értékeinek eladásáig és az ellenérték befolyásáig. Az esedékes költségekről, valamint a vételi vagy eladási megbízás teljesítésének napjáról az ügyféltanácsadó nyújt felvilágosítást. Az alap futamideje az alapító okirat rendelkezései szerint alakul, és általában határozatlan időre szól. Ügyelni kell arra, hogy a kötvénnyel ellentétben a befektetési alapok részjegyei nem tartalmaznak törlesztést, ezzel együtt nincs fix törlesztési árfolyamuk sem. Az Alapokba történő befektetés kockázata függ – mint azt már a hozamnál említettük – a befektetési politikától és a piaci folyamatoktól. A veszteséget nem lehet kizárni. A normálisan bármikor lehetséges visszavásárlási lehetőség ellenére a befektetési alapok olyan termékek, amelyeknek tipikusan csak hosszabb befektetési időszak alatt van gazdaságosan értelme. Az alapokkal – mint a részvényekkel is - a tőzsdén is lehet kereskedni. Az adott tőzsdén kialakuló árfolyamok eltérhetnek a visszavásárlási árfolyamoktól. Erre utaltunk a részvények kockázatai között.

Adózási kihatások

Az egyes alapok típusa szerint eltér a hozamok adóügyi kezelése.

Külföldi tőkebefektetési alapok

A külföldi tőkebefektetési alapokra a külföldön hatályos jogi előírások vonatkoznak, melyek lényegesen eltérhetnek az Ausztriában hatályos rendelkezésektől. Különösen a felügyeleti jogszabályok lehetnek lényegesen enyhébbek, mint belföldön.

Külföldön léteznek az ún. „zárt alapok” ill. részvényjogilag konstruált alapok, melyeknél az árfolyam a kereslet-kínálat törvénye szerint ala-

kul, és nem az alapok belső árfolyama szerint, ez kb. összemérhető a részvények árfolyamának alakulásával. Ügyelni kell arra, hogy a külföldi tőkebefektetési alapoknak a kifizetésekre és a kifizetéssel egyenértékű hozamaira (pl. visszaforgató alapok) – a jogi formától függetlenül – más adózási szabályok vonatkozhatnak.

Exchange Traded Funds

Exchange Traded Funds (Tőzsdén kereskedett befektetési alapok, ETF-ek) az alapok olyan részjegyei, amelyekkel mint egy részvénnel, a tőzsdén kereskednek. Egy ETF rendszerint egy olyan értékpapír-kosarat képez (pl. részvénykosarat), amely egy index összetételét tükrözi, azaz az értékpapír indexe az indexet alkotó értékpapírok és ezeknek az indexben meglevő aktuális súlya szerint alakul, ezért az ETF-eket gyakran nevezik indexált részvényeknek is.

Hozam

A hozam függ az értékpapír-kosárban szereplő alapértékek alakulásától.

Kockázat

A kockázat függ az értékpapír-kosárban szereplő értékek alakulásától.

5. Ingatlan alapok

Általános rész

Az osztrák ingatlan alap (Österreichische Immobilienfonds) olyan különvagyon, amely egy tőkebefektetési társaság tulajdonában áll, mely a különvagyont a részjegytulajdonosok bizalmi kezeként tartja és kezeli. A részjegyek a különvagyonban szigorú jogi résztulajdont testesítenek meg. Az ingatlan alap befekteti a részjegyek tulajdonosaitól befolyó összegeket a kockázatmegosztás elve alapján, különösen telek- épületingatlanokba, építési telektulajdonos társaságok részjegyeibe, és ezekkel összehasonlítható vagyoni értékekbe, saját építési projektekbe; emellett fenntart likvid eszköz-befektetéseket (Likviditási befektetéseket), mint pl. értékpapírokat és banki letéteket. A likviditási befektetések arra szolgálnak, hogy az ingatlan-alapok esedékes fizetési kötelezettségeit (pl. egy ingatlan megvásárlásához), valamint a részjegyek visszavásárlását teljesíteni lehessen.

Hozam

Az ingatlan alapok teljes hozama a részjegyek tulajdonosi szemszögéből nézve az éves kifizetésekből (ha kifizetést teljesítő és nem visszaforgató alapról van szó) és az alap számított árfolyamának alakulásából tevődik össze, és előre nem jósolható meg. Az ingatlan alap árfolyamának alakulását az alap alapító okiratában lefektetett befektetési politika, a piaci folyamatok, az alapokban található egyes ingatlanok, és az alapok egyéb vagyoni részei (értékpapírok, banki követelések) befolyásolják. Egy-egy ingatlan alap árfolyamának előzményei nem nyújtanak támpontot annak jövőbeni alakulásához.

Az ingatlan alapok kockázata egyebek mellett az esetleges üresen állás miatti hozamkockázat. Ezen kívül a saját építési projekteknel problémák adódhatnak az első bérbeadás körül. A továbbiak során az üresen álló ingatlan alapok negatívan hathatnak ki az ingatlan alapok árfolyamára, és hozamcsökkenésekre vezethetnek. Az ingatlan alapokba történő befektetés a befektetett tőke csökkenéshez is vezethet.

Az ingatlan alap likvid befektetési eszközöket helyez el banki követelések mellett más befektetési formákba is, különösen kamatozó értékpapírokba. Az Alapok vagyonának e részei külön kockázati tényezők, amelyek a kiválasztott befektetési formára érvényesek. Ha ingatlan alapok az eurózonán kívüli külföldi projektekbe fektetnek be, a részjegytulajdonos még devizakockázatnak is ki van téve, mivel a részjegyeknek a külföldi ingatlanforgalmi és hozamárfo-lyamát minden költség, illetve visszavásárlási ár kiszámításakor Euróba át kell számítani.

Árfolyam-/értékelési kockázat

Az alapok részjegyeit normális esetben bármikor vissza lehet adni a visszavásárlási árfolyamon. Ügyelni kell arra, hogy az ingatlan alapoknál a részjegyek visszavásárlását korlátozhatják. Rendkívüli körülmények között a visszavásárlást átmenetileg felfüggeszthetik az alap vagyoni értékeinek eladásáig és az ellenérték befolyásáig. Az alapok alapító okirata úgy rendelkezhet, hogy részjegyek nagyobb mennyiségű visszaadása esetében a visszavásárlást hosszabb időszakra, legfeljebb két évre felfüggeszsek. Egy ilyen esetben a visszavásárlási ár kifizetése ez alatt az időszak alatt nem lehetséges. Az ingatlan alapok tipikusan a hosszú távú befektetési projektekhez sorolandók be.

6. Opciós jegyek

Meghatározás

Az opciós jegyek (OS) kamat- és osztalékmentes értékpapírok, amelyek a tulajdonost arra jogosítják fel, hogy egy meghatározott időpontban vagy meghatározott időköz alatt egy megadott alapértéket (pl. részvényt) egy előre megadott árfolyamon (joggyakorlási árfolyam) megvásároljon (vételi opciós jegyek /Call-OS) vagy eladjon (eladási opciós jegyek/Put-OS).

Hozam

A Call-Op- ciós jegy tulajdonosa az OS megszerzésével rögzítette az alapérték vételi árfolyamát. A hozam abból adódik, hogy az alapérték piaci árfolyama magasabb lesz, mint az ügyfél által teljesítendő jogérvényesítési

ár, amelyből le kell vonni az OS megvásárlási árát. A tulajdonos jogosult az alapértéket a jogérvényesítési áron megvásárolni és piaci árfolyamon azonnal eladni.
Rendszerint az alapérték árfolyam növekedése az OS árfolyamának viszonylag nagyobb növekedésében csapódik le (emelőhatás), ezért a legtöbb befektető a jövődelméit az OS eladásával realizálja.
Ugyanez vonatkozik értelemszerűen az eladási opciós jegyekre is, ezek ára akkor növekszik, ha az alapérték veszít árfolyamából.
Az opciós jegyekbe történő befektetések hozamát nem lehet előre megbecsülni.
A maximális veszteség felső határa a befektetett tőke.

Árfolyamkockázat

Az opciós jegyekbe történő befektetések kockázata abban áll, hogy az alapérték az opció lejártáig nem abban az ütemben alakul, ahogyan azt az ügyfél a vételi döntésekor elképzelte. Szélsőséges esetben a befektetett tőke teljes egészében elvesz.

Ezen túlmenően az OS árfolyama további tényezőktől is függ.
Ezek közül a legfontosabbak:
Az alapul szolgáló bázisérték lebegése (a vétel időpontjában az alapérték várt ingadozási sávjának szélességéből és egyidejűleg az opciós jegy jutányos ára legfontosabb paramétereiből képzett mérőszám). Egy nagyobb lebegés alapvetően az opciós jegy magasabb árát jelenti.
Az opciós jegy futamideje (minél hosszabb, annál magasabb az OS ára).
A lebegés csökkenése vagy a csökkenő futamidő arra hathat ki, hogy – bár az alapérték árfolyam növekedési elvárásai fennállnak – az opciós jegy árfolyama szinten marad vagy esik.
Egy opciós jegy röviddel a futamidő lejárta előtt történő megvásárlásától kifejezetten eltanácsoljuk. Nagyobb lebegésű vétel drágítja a befektetést és ezért igen spekulatív.

Likviditási kockázat

Opciós jegyeket rendszerint csak kis számban bocsátanak ki. Ez megnövelt likviditási kockázatot is jelent. Ezáltal egyes opciós jegyeknél különösen magas árfolyamváltozások adódhatnak.

Kereskedés opciós jegyekkel

Az opciós jegyekkel nagyrészt a tőzsdén kívül kereskednek. A vételi és eladási árfolyam között rendszerint különbség van. Ezt a különbséget az ügyfél viseli. A tőzsdéi kereskedelemben különösen a gyakran nagyon széreny likviditással kell számolni.

Opciós jegyek feltételrendszere

Az opciós jegyek niincsenek szabványosítva. Ezért különösen fontos, hogy pontos tartalmukról tájékozódjon, mindenekelőtt

Az opciós jog gyakorlásának módjáról:
Az opciós jogot bármikor folyamatosan (amerikai opció) vagy csak a lejárat napján (európai opció) lehet gyakorolni?

Beszerezési viszony:
Hány opciós jegy szükséges az alapérték megszerzéséhez?

Jog gyakorlása:
Leszállítják az alapértéket vagy készpénzt fizetnek?

Elévülés:
Mikor évül el a jog? Ügyelni kell arra, hogy a Bank ilyenirányú kifejezett megbízás hiányában nem gyakorolja az opciós jogokat.

Utolsó kereskedési nap:
Ez gyakran a lejárat előtt bizonyos idővel van, és nem lehet minden további nélkül abból kiindulni, hogy opciós jegyet egészen a lejárat napjáig lehet eladni.

7. Strukturált termékek

„Strukturált befektetési eszközök” alatt olyan befektetési termékeket kell érteni, melyek hozama és/vagy a tőke visszafizetése többnyire nem rögzített, hanem meghatározott jövőbeni eseményektől vagy ezek alakulásától függ. Továbbá ezek a befektetési eszközök pl. olyanok lehetnek, hogy az előre meghatározott célérték elérése után a terméket a kibocsátó határidő előtt felmondhatja vagy automatikusan felmondásra kerül.
Az alábbiakban bemutatjuk az egyes terméktípusokat: E terméktípusok megjelölésére szokásos gyűjtőfogalmakat használni, ezek azonban a piacon nem egységesek. Az e befektetési eszközökkel kapcsolatos sokrétű összekapcsolási, kombinációs és kifizetési lehetőség miatt a befektetési eszközök legkülönbözőbb fajtái alakultak ki, amelyek kiválasztott megjelölése nem mindig követi egységesen a mindenkor formát. Ezért különösen fontos, hogy megvizsgálja mindig a konkrét termékfeltételeket. Az ügyféltanácsadó szívesen tájékoztat ezen befektetési eszközök különböző fajtáiról.

Kockázatok

- 1) Amennyiben kamat- és/vagy hozamkifizetésekben állapodtak meg, ezek függhetnek jövőbeni eseményektől vagy ezek alakulásától (Indexek, kosarak, egyedi részvények, meghatározott árák, nyersanyagok, nemesfémek, stb.) és ezektől a jövőben részben vagy teljesen eleshetnek.
- 2) A tőke visszafizetése függhet jövőbeni eseményektől vagy ezek alakulásától (Indexek, kosarak, egyedi részvények, meghatározott árák, nyer-

sanyagok, nemesfémek, stb.) és ezektől a jövőben részben vagy teljesen eleshetnek.

Cash or Share-kötvények

Ezek három részből állnak, melyek kockázatát a kötvény vevője viseli. Megszerez egy kötvényt (kötvénykomponenseket), amelyek kamatlába magában foglal egy türelmi prémiumot. Ez a struktúra magasabb kamattal jár, mint a vele összehasonlítható, azonos futamidejű kötvények. A törlesztés vagy készpénzben történik vagy részvényekkel, függően az alapul vett részvények (részvénykomponensek) árfolyamától.
A kötvény vásárlója egyben egy eladási opció (opciós komponens) csendestársa is, aki egy harmadik személy részére annak jogát adja el, hogy részvényeket adjon át a részére és ezáltal őt arra kötelezze, hogy a számára negatíván alakuló részvényárfolyamot önmaga ellen érvényesítse. Az árfolyam alakulás kockázatát a kötvény vevője viseli és ezért prémiumot kap, amely lényegében az alapul vett részvény volatilitásától (lebegésétől) függ. Ha a kötvény nem marad fenn a futamidő végéig, még a kamatváltozási kockázattal is számolni kell. A kamatszint változása így hat ki a kötvény árfolyamára és annak nettó hozamára a kötvény időtartamának függvényében.
Tekintetbe kell venni az egyes szakaszok kockázatának alakulását, a részvény bonitási, kamatláb- és árfolyamkockázatát.

Kamat-spread értékpapírtermékek (Constant Maturity Swap)

Ezek adóslévéként megjelenő termékek és az első időszakban fixkuponnal vannak ellátva. Ezután a fix kamatozási fázist követően a termékeket átállítják változó kamatozásúra. A többnyire éves formájú kupon függ a mindenkori kamatlábhelyzettől (pl. kamatgörbétől). Ezen felül a termékek el lehetnek látva célkamat-változattal is. azaz ha elértek egy előre meghatározott célkamatszintet, a terméket határidő előtt felmondják.

Hozam

A befektető a fix kamatozású rendszert rendszerint magasabb kuponnal éri el, mint amellyel a klasszikus kötvénynél a piacon fizetnek. A változó kamatozású fázisban lehetősége van magasabb kupont elérni, mint a fix kamatozású kötvényeknél.

Kockázat

A futamidő alatt a piac függvényében árfolyam ingadozásokra kerülhet sor, amelyek a kamattól függően akár ennek megfelelően el is maradhatnak.

Garancia-certifikátok

A garancia-certifikátok esetében a futamidő végén a névleges kifizetési értéket vagy annak egy részét az alapérték alakulásától függetlenül visszafizetik („minimális visszafizetés”).

Hozam

Az alapérték árfolyam alakulásából elérendő hozam korlátozódhat a certifikát feltételeiben foglalt maximális visszafizetési összeg, vagy az alapérték árfolyam alakulásában való részesedés egyéb korlátozásai miatt. A befektető nem tarthat igényt osztalékra vagy az alapérték ilyen jellegű kifizetéseire.

Kockázat

A certifikát értéke a futamidő alatt a megállapodott minimális visszafizetés alá eshet. A futamidő végén az érték azonban rendszerint a minimális visszafizetés szintjén van. A minimális visszafizetés mindenképpen függ a kibocsátó bonitásától.

Diszkont certifikátok

A diszkont certifikátok esetében a befektető megkapja az alapösszeget (pl. az adott részvényből vagy indexből) a napi árfolyam szerinti levonással (biztonsági puffer), de ezért az alapösszegnek csak egy meghatározott felső árfolyama határáig vesz részt (Cap vagy hivatkozási érték) az alapösszeg pozitív árfolyam alakulásában. A kibocsátó a futamidő végén választhat, hogy vagy visszafizeti a certifikátot a legmagasabb értéken (Cap), vagy részvényt ad, ill. – ha az alapösszeget indexálva adták meg – az indexált értéknek megfelelő készpénzes kiegyenlített teljesíti.

Hozam

Az alapösszeg levonás után vételi árfolyama és a Cap által meghatározott felső árfolyamhatár közti különbség testesíti meg a lehetséges hozamot.

Kockázat

Az alapösszeg erősen eső árfolyama esetén a futamidő végén részvényeket adnak. (A leszállított részvények ellenértéke ebben az időpontban a vételár alatt van) Mivel a részvények oszthatók, a kockázati figyelmeztetéseket a részvényre vonatkoztatva kell figyelembe venni.

Bónusz certifikátok

A bónusz certifikátok olyan adóslévelek, melyeknél bizonyos feltételek mellett a futamidő végén a névértékhez egy bónusz jön hozzá, vagy adott esetben az alapösszegre (egyes részvényekre vagy indexekre) magasabb árfolyamon fizetnek. A bónusz certifikátok fix futamidejűek. A certifikátfeltételekben a futamidő végén rendszeresen megerősítik a pénzösszeg kifizetését vagy az alapérték megadását. A futamidő végén a visszafizetés módja és nagysága függ az alapérték árfolyamától.
Egy bónusz certifikát esetében meghatároznak egy kiindulási szintet, egy, a kiindulási szint alatti állót és egy, a kiindulási szint feletti bónusz szín-

tet. Amennyiben az alapösszeg értéke a korlátra vagy az alá esne, eselik a bónusz, és a visszafizetés alapértéken történik. Egyébként a minimális visszafizetés a bónusz szinten történik. A bónuszt a certifikát futamideje végén az eredetileg befizetett tőkeösszeg felett a certifikát névértékén fizetik ki.

Hozam

A befektető a bónusz certifikáttal igényt szerez a kibocsátóval szemben az alapösszeg alakulásától függő pénzösszeg kifizetésére. A hozam függ az alapul vett alapösszeg árfolyam alakulásától.

Kockázat

A kockázat függ az alapul vett alapösszegtől. A kibocsátó csődje esetén az alapösszegre nem jelenthető be elkülönítési vagy különvagyoni igény.

Indexált tanúsítványok

Az indexált certifikátok (többnyire a tőzsdén jegyzett) adóslevelek és a befektetők számára lehetőséget nyújtanak arra, hogy egy meghatározott indexálással vegyenek benne részt, anélkül, hogy az indexben foglalt értékkel maguk rendelkeznének. Az alapul vett indexet rendszerint 1:1-ben leképezik, de a mindenkori index módosításait figyelembe veszik.

Hozam

A befektető az indexált certifikáttal igényt szerez a kibocsátóval szemben az alapul vett index alakulásától függő pénzösszeg kifizetésére. A hozam függ az alapul vett index alakulásától.

Kockázat

A kockázat függ az alapul vett index értékétől. A kibocsátó csődje esetén az alapösszegre nem jelenhető be elkülönítési vagy különvagyoni igény.

Kosár (Basket) certifikátok

A kosár (basket) certifikátok adóslevelek és a befektetők számára lehetőséget nyújtanak arra, hogy egy meghatározott értékpapírkosár (basket) árfolyam növekedésében vegyenek részt, anélkül, hogy az értékpapírkosárban foglalt értékpapírok a birtokukban lennének. Az alapul vett kosár összeállítás a kibocsátótól függ. Az értékpapírkosárban foglalt értékpapírok azonos vagy eltérő súlyozásúak lehetnek. Az összetételt esetleg meghatározott időpontokban (pl. évente) kiigazítják.

Knock-out certifikátok (Turbó certifikátok)

A Knock-out certifikátok megjelölés alatt olyan certifikátok értendők, melyek jogot biztosítanak arra, hogy egy meghatározott alapösszeget egy meghatározott árfolyamon vegyenek meg vagy adjanak el, ha az alapösszeg a futamidő alatt éri el az előre megadott árfolyamszintet (Knock-out-szintet). Ha már egy ízben elérte a felső szintet, határidő előtt véget ér a befektetés és rendszerint teljesen elvész. Az elvárt árfolyam tendencia függvényében a mindenkori alapértéket tekintve különbséget kell tenni a növekvő piacokon megjelenő Knock-out-Long certifikátok és a speciálisan a zuhanó piacokra szánt Knock-out-Short certifikátok között. A normális Knock-out certifikátok mellett bocsátnak ki „megemelt” Knock-out-certifikátokat is, többnyire „turbó certifikát” (vagy emelt certifikát) néven.

Az emelés (turbó) azt jelenti, hogy a turbó certifikát értéke százalékosan erősebben reagál az árfolyammozgásokra, mint a mindenkori alapértékpapír, erősebben növekszik, de eshet is. Kisebb befektetésekkel nagyobb hozamokat lehet elérni, de a veszteség kockázata is nagyobb.

Hozam

A hozam a vételár, ill. piaci ár és az opció igénybevételi ára közötti pozitív különbség. (Az alapösszeget meg lehet vásárolni alacsonyabb opciós áron, illetve el lehet adni magasabb opciós áron).

Kockázat

Ha a Knock-out-szintet a futamidő alatt egyszer elérték, a certifikát érvénytelenné válik, akár mint értékét veszített, vagy azért, mert a számított maradványértékét kifizetik (a terméket „kistoppolják”). Egyes kibocsátóknál elegendő a Knock-out-csúcs elérése a kereskedési napon (intraday) ahhoz, hogy a certifikátot kistoppolják. Minél közelebb van a napi tőzsdei árfolyam a jegyzett alapárfolyamhoz, annál erősebb az emelőhatás. Egyidejűleg azonban megnő annak veszélye is, hogy a Knock-out csúcsot nem éri el, és emiatt vagy a certifikát veszti el értékét, vagy kifizetik a számított maradványértékét.

Szélessávú certifikátok

A szélessávú certifikátok egy meghatározott sávban mozgó részvényárfolyam, vagy indexálás várakozási lehetőségét kínálják egy start- ill. stopjellel meghatározott árfolyamsávban (sávszélesség), melyben a mindenkori alapérték alakulásához képest aránytalanul magasabban lehet részt venni.

Hozam

A hozam az alapérték árfolyam alakulásához képest aránytalanul magasabb részvételből adódik.

Kockázat

Ha az értékelési napon megállapított záróárfolyam a startszint alá esett, a certifikátot az underlying-ok árfolyam alakulása szerint kezelik. Ha az árfolyam a stoppjel alá esik, a befektető a futamidő végén egy maximált fix összeget kap vissza és nem vehet részt az árfolyamnyereségben.

Twin Win certifikátok

Twin Win certifikátokra a kibocsátó a futamidő végén egy törlesztési összeget fizet, amely az alapul szolgáló értékpapír árfolyam alakulásától függ. A certifikátok korláttal vannak ellátva. Ha (rendszerint) a Twin Win certifikátok futamideje alatt a korlátot nem éri el vagy alatta maradnak, a befektető az alap-értékpapír abszolút teljesítésében vesz részt a kibocsátó által megállapított fix bázisárfolyamon; azaz még az alap-értékpapír veszteségei is a certifikát nyereségévé változtathatók. Ha a korlátot eléri a Twin Win certifikát futamideje alatt, vagy alatta maradnak, a törlesztést legalább az alapul vett alap-értékpapír árfolyamnyereségét alapul véve teljesítik. Az alapárfolyam felett (ha a kibocsátó így rendelkezett) lehetséges arány felett részesedni az alap-értékpapír árfolyam alakulásában. A maximális törlesztő összeg mindazonáltal lehet korlátozott.

Hozam

Ha nem éri el a korlátot, a befektető akkor is profitálhat az alap-értékpapír negatív árfolyam alakulásából, mivel részt vesz az abszolút teljesítményben, ezért az alap-értékpapír vesztesége nyereséggé alakítható át. A certifikát különböző befolyásoló tényezők miatt (pl. az alap-értékpapír ingadozási sávjának szélessége, hátralevő futamidő, az alap-értékpapír távolsága a korláttól) erősebben vagy gyengébben reagálhat az alap-értékpapír árfolyam ingadozásaira.

Kockázat

Twin Win certifikát igen kockázatos értékpapírok a vagyonbefektetési piacon. Ha az árfolyam a mindenkori Twin Win certifikáthoz alapul vett alapértékhez viszonyítva kedvezőtlenül alakul, a befektetett tőke jelentős része vagy az egész tőkeösszeg elvész.

Expressz certifikátok

Egy Expressz certifikát részesedik az alap-értékpapír árfolyamnyereségéből a határidő előtti visszafizetés lehetősége mellett. Ha az alap-értékpapír egy értékelési napon a kibocsátó által meghatározott csúcscsúcsfeltételnek eleget tesz, határidő előtt lejár a certifikát, és az értékmegállapítási napon érvényes törlesztési összeget a kibocsátó automatikusan visszafizeti. Ha az alap-értékpapír az utolsó értékelési napon sem tesz eleget a kibocsátó által meghatározott csúcscsúcsfeltételnek, a törlesztés a certifikát alapul vett alap-értékpapírra a futamidő végén / az utolsó értékelési napon megállapított záróárfolyamon történik. Ha ebben az esetben a kibocsátó a certifikát kibocsátásakor egy korlátot is meghatározott, és az alap-értékpapír árfolyama a megfigyelési időszak alatt ezt a korlátot sem el nem érte, sem át nem törte, a törlesztés legalább a kibocsátó által meghatározott egyik minimális visszafizetési árfolyamon történik.

Hozam

Az Expressz certifikátok felkínálják azt a lehetőséget, hogy az alap-értékpapír pozitív teljesítményéből határidő előtt lehessen realizálni. Még ha nem is teljesítették az előre meghatározott csúcscsúcsfeltételt, lehetséges a minimális visszafizetés, ha a korlátot sem el nem érték, sem át nem törték. A certifikát különböző befolyásoló tényezők miatt (pl. az alap-értékpapír ingadozási sávjának szélessége, hátralevő futamidő, az alap-értékpapír távolsága a korláttól) erősebben vagy gyengébben reagálhat az alap-értékpapír árfolyam-ingadozásaira.

Kockázat

Expressz certifikátok igen kockázatos értékpapírok a vagyonbefektetési piacon. Ha az árfolyam a mindenkori expressz certifikáthoz alapul vett alapértékhez viszonyítva kedvezőtlenül alakul, a befektetett tőke jelentős része vagy az egész tőkeösszeg elvész.

8. Hedge (Alternatív) alapok

(Hedge (alternatív) alapok, fedezeti Hedge (alternatív) alapok, Hedge alapú indexált certifikátok és egyéb, Hedge-stratégiát alkalmazó termékek, mint alap-értékpapírok)

Általános rész

A Hedge alapok olyan alapok, melyeket a befektetési alapelvekhez képest semennyire vagy csak minimálisan korlátoznak jogszabályi vagy egyéb korlátok. Az összes befektetési forma alkalmazása mellett igyekeznek a tőkét alternatív, esetenként nem átlátható befektetési stratégiákkal növelni.

Példák a befektetési stratégiákra:

Long/Short:

Alulértékelt értékpapírok vétele és egyidejűleg túlértékelt értékpapírok üres eladása.

Event-Driven:

Megkísérlik speciális vállalati eredmények, pl. fúziók, átvételek, reorganizációk vagy fizetéseképtelenségek kihasználását.

Global Macro:

Ez a stílusirányzat megkísérli, hogy makrogazdasági elemzésekkel a legfontosabb politikai és gazdasági fejldések rossz hatékonyságát felismereni a piacokon és azokat kihasználni.

A Hedge fedezeti alapok olyan alapok, melyek egyes Hedge alapokba fektetnek be.

A Hedge alapú indexált certifikátok olyan követelést megtestesítő papírok, melyek értéke, ill. hozamának alakulása több Hedge alap átlagos alakulásától függ, amelyeket egyetlen indexben foglalnak össze, mint számítási alapot. A hedge-lt fedezeti alapokból és Hedge alapú indexált certifikátokból a befektető részére a legnagyobb előny, hogy ezek nyújtják a

legnagyobb kockázatmegosztást.

Hozam- és kockázati komponensek

A Hedge alapok igen nagy hozamok elérésére adnak esélyt, azonban a tőkeveszteség kockázata is megfelelően nagy. A Hedge alapok termékeinek árfolyam alakulását különösen az alábbi tényezők befolyásolják, amelyekből az esélyek és a kockázatok is adódnak:

A Hedge alapok tendenciózusan függetlenül alakulnak a nemzetközi részvény- és kötvénypiaci alakulásától, a Hedge alap stratégiájának függvényében az általános piaci helyzet erősítése ill. ezzel egyenesen szembemenő fejlődés is elérhető.

A Hedge alapok fejlődését mindenekelőtt az általa meghatározott részpiac befolyásolja.

A Hedge alapok vagyona összetételéből kifolyólag nagyon széles sávban ingadozhat, azaz a részjegyek árfolyamai rövid időn belül jelentősen ingadozhatnak felfelé és lefelé egyaránt. Szélsőséges esetben a garantálatlan Hedge alapú termék teljes egészében elvész.

Egy vagy csak néhány stratégiára koncentráció megnöveli a pótlólagos kockázatot – ez a kockázat a Hedge fedezeti alapok vagy Hedge alapú indexált certifikátok kockázatmegosztása révén csökkenthető.

Az egyedi alapok kiválasztása, ill. összetétele a fedezeti alap menedzsérének a feladata az általa az alappal elérni kívánt kockázat/hozamprofil függvényében, vagy egy indexbizottságé, amely előre meghatározott ország- és szektorfelosztás szerint hajtja végre.

Az alapul vett Hedge alapok nem minden időpontban átláthatók a fedezeti alap menedzsere / indexbizottság számára.

Likviditási kockázat

A komplex Hedge alap stratégiák és a Hedge alapok költséges igazgatása miatt a Hedge alapok termékeinek árkialakítása hosszabb időt vesz igénybe, mint a hagyományos alapoknál. A Hedge alapú termékek kevésbé likvidek, mint a hagyományos alapok. Az ármegállapítás többnyire havonta történik és nem naponta, és a részjegyek visszavásárlása ezért gyakran csak havonta zajlik. Ahhoz, hogy a részjegyeket erre az időpontra vissza lehessen adni, a befektetőnek jó idővel a visszavételi időpont előtt visszavonhatatlanul be kell jelenteni a visszaadást. A részjegy árfolyama jelentősen változhat a visszaadás bejelentése és a visszavétel teljesítése közti időben, anélkül, hogy a befektető számára lehetséges volna erre reagálni, mivel a visszaadási nyilatkozata nem vonható vissza. A visszavásárlás részletei függenek az egyes termékektől. Az egyes alapok és a befektetett eszközök korlátozott likviditása a Hedge alapok termékeinek korlátozott forgalomképességét vonja maga után.

9. Pénzpiaci eszközök

Meghatározás

A pénzpiaci eszközökhöz tartoznak a pénzpiaci befektetéseket és kivételeket megtestesítő értékpapírok, mint pl. letéti certifikátok (CD), pénztári kötelezvények, Global Note Facilities, Commercial papers és minden Notes, amelynél a tőke futamideje kb. 5 évig terjed és kamatozása kb. 1 évig fix. A pénzpiaci eszközökhöz tartoznak továbbá a valódi nyugdíjassza-ügyletek és a report-ügyletek.

Hozam- és kockázati komponensek

A pénzpiaci eszközök hozam- és kockázati komponensei messzemenően megfelelnek a „Kötvények/adóslevelek/életjáradékok” kockázatainak. Különlegességük csak a likviditási kockázat.

Likviditási kockázat

A pénzpiaci eszközök esetében tipikusan nincs szabályozott másodlagos piac. Ezért a bármikori értékesítés lehetőségét nem lehet biztosítani. A likviditási kockázat háttérben marad, ha a kibocsátó a befektetett tőke bármikor történő visszafizetését garantálja és rendelkezik az ehhez szükséges bonitással.

Pénzpiaci eszközök – egyszerűen elmagyarázva

Letéti (deposit-) certifikátok

Pénzpiaci papírok, melyek futamideje rendszerint 30-360 nap (letéti certifikátok), és amelyek kibocsátói bankok.

Pénztári kötelezvények

Olyan pénzpiaci értékpapírok, melyek futamideje 5 évig terjed, s amelyek kibocsátói bankok.

Commercial Papers

Pénzpiaci értékpapírok, rövid lejáratú adóslevelek 5-270 napos futamidővel, s amelyek kibocsátói nagyvállalatok.

Global Note Facility

A Commercial Paper Facility (kötelezvények) egy változata, amelynél a Commercial Papers emissziója engedélyezett mind az USA-ban, mind az Európai piacokon.

Note-ok

Rövid lejáratú tőkepiaci papírok, futamidejük rendszerint 1-5 év.

10. Haszonélvezeti jogok / Haszonkötvények / Nyeremény-jegyek

Meghatározás

Haszonélvezeti jogokról beszélnek általánosságban, ha egy vállalat, rendszerint egy tőkés vállalat, egy nem-tag részére tipikusan társasági tulajdonjogokat biztosít, például nyereségrészesedést. Haszonkötvénynek vagy nyereményjegynek nevezik azt az értékpapírt, amely egy haszonélvezeti jogot testesít meg. A haszonélvezeti jog, haszonkötvény, nyereményjegy fogalmakat általában szinonimaként használják.

Mivel a haszonélvezeti jogoknak nincs jogszabályi definíciója, viszonylag lehet kialakítani a haszonélvezeti jogi feltételeket, amelyeknek éppen emiatt különös figyelmet kell szentelni. Mind a nyereségrészesedés, mind a visszafizetés, de a futamidő és a felmondási lehetőségek is különféleképpen lehetnek szabályozva a különböző haszonélvezeti ügyletek esetében.

Mivel minden esetben hitelezői – és nem társasági jogokról van szó, a haszonélvezetek tulajdonosai csak vagyoni jogok felett rendelkeznek, és nem kapnak vállalatvezetői vagy egyetértési jogokat.

Hozam

Egy haszonélvezet hozama függ mindenekelőtt a haszonélvezeti feltételek összeállításától. Ezek a névértékben szereplő összeg fix vagy változó százalékanak kifizetését irányozzák elő, a kifizetés feltétele lehet egy minimális nyereség elérése is. Az éves kifizetés mértékét az egyes haszonélvezetek szerint előre meg lehet határozni, vagy évente újból megállapítani. A megállapodás szerinti visszafizetés is befolyásolja a haszonélvezet hozamát. Meg kell különböztetni, hogy a haszonélvezetet az emissziós összeghez visszaveszik-e, vagy a visszavásárlásnál a vállalat árfolyamát is tekintetbe veszik, és a haszonélvező így az árfolyamnyereségből, de a vállalat veszteségeiből is részesedik. Végül a hozam függ attól is, hogy a haszonélvezeti jegyekkel kereskednek-e. Ebben az esetben a hozamot az árfolyam ingadozások is befolyásolják.

Bonitási kockázat

Mivel a haszonélvezetet nyújtó vállalat a haszonélvező adósa lesz, mint minden adósi viszonyban, itt is fennáll, hogy az adós a kötelezettségeit pl. fizetésképtelenség miatt, nem tudja teljesíteni és így a befektetés átmeneztileg, vagy végérvényesen értékét veszti.

Árfolyamkockázat

Ha a haszonélvezeti jegyekkel kereskednek, ezek árfolyamát természetesen a kereslet és kínálat törvényei határozzák meg, és ezzel együtt járnak a megfelelő árfolyam-növekedések és árfolyamvesztések.

Likviditási kockázat

Ha meghatározott haszonélvezeti jegyeknél a kereskedési volumen alacsony, ez oda vezethet, hogy ezek a haszonélvezeti jegyek egyre nehezebben vagy egyáltalán nem lesznek elidegeníthetők.

Kereskedés haszonélvezeti jegyekkel

A haszonélvezeti jegyekkel és nyereményjegyekkel, ha a haszonélvezeti feltételek így rendelkeznek, szabad a tőzsdei vagy a tőzsdén kívüli kereskedésben részt venni.

11. Hitelezői feltőkésítés (bail-in) pénzügyi eszközök

A bail-in egy bank hitelezőinek (vagyis annak adósságpapírjain szereplő befektetőinek) veszteségben való részesedését jelenti annak szanálása vagy fenyegető fizetéseképtelenség esetén. A felszámoló hatóság csak a törvényben előírt felszámolási feltételek fennállása esetén alkalmazhat felszámolási eszközöket az érintett bankkal szemben.

Ügyfélként egy bank rész tulajdonosaként vagy hitelezőjeként lehet érintett, ha az érintett bank által kiadott pénzügyi eszközöket tart (pl. részvények, kötvények vagy certifikátok) vagy a bank szerződő feleként követelése van a bankkal szemben (pl. egyedi kötések pénzügyi határidős ügyletekről szóló keretszerződés alapján). Kivételt képeznek az ügyfelek betétbiztosítással fedezett betétei (100.000 euróig), biztosítékkal ellátott követelések, pl. záloglevelek vagy fedezett kötvények, letétkezelésből származó kötelezettségek és ügyfélvagyonok vagy ügyfélpénzek, amelyekre elsőbbségi kielégítési jog vagy kisajátítási jog alkalmazható.

Alkalmazás esetén a következő felszámolási eszközök érinthetik a banki ügyfeleket:

- Hitelezői feltőkésítés („bail-in”)
- Vagyoni eszközök elkülönítése
- Áthidaló intézmény
- Vagyonértékesítés

Bankfelszámolás kockázatai

Szerződő felet érintő/hitelkockázat

A felszámoló hatóságnak lehetősége van arra, hogy az érintett értékpapírok alapfeltételeit módosítsa. Ezek a módosítások érinthetik pl. az esedékességi időpontokat.

Likviditási kockázat

A bail-in eljárásban lehetséges, hogy az érintett bank értékpapírjaira értékingadozás jellemző és így nem vagy csak rossz áron lehet azokat eladni.

Koncentrációs kockázat

Egy veszteség kockázata annál inkább nő, minél több értékpapírja van a befektetőnek letétben az érintett banknál. Ez teljes veszteséghez is vezethet.